

Frei Tamás - A szójamagot is lopják

2013 március 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ha számítógépes programokról vagy mozifilmekről lenne szó, valószínűleg mindannyian egyetértenénk, hogy mi helyes, és mi nem.

Abban viszont már nem vagyok biztos, hogy a génmódosított vetőmagok tulajdonjogáról, védelméről és

másolásáról is ugyanazt gondolja mindenki, aki ezt a cikket olvassa. Mesélnék egy történetet Amerikából, ami szerintem Magyarországra nézve is tanulságos. Főleg a magyar mezőgazdaság és a hazai kistermelők, végső soron pedig az összes fogyasztó szempontjából.

Abban valószínűleg egyetértünk, hogy például filmeket fizetés nélkül az internetről letölteni, másolni, továbbadni lopás. A szellemi tulajdon elcsenése. Ugyanez érvényes a számítógépes programjainkra is. Hova jutna a világ, ha csak egyvalaki fizetné ki egy szövegszerkesztő árát, aztán mindenkinek továbbadná. Ingyen telepítheti, aki csak akarja. Oda jutna, gondolom, hogy előbb-utóbb nem készülénének újabb és még jobb szövegszerkesztő programok, Hollywoodban filmek, és így tovább. Csödbe mennének ezek a cégek, aztán már nem lenne mit ellopni. Azt a kérdést, hogy túl vannak-e árazva a szellemi tulajdont képező dolgok, a filmektől a zenén át a számítógépes programokig, egyelőre tegyük félre.

Jöjjön a mezőgazdaság, az amerikai példa. Ott ugyanis a legfelsőbb bíróságig jutott annak a kistermelőnek az ügye, aki első évben befizette a vetőmaggyártás Microsoftjának, egy ottani óriáscégnek a számlájára a génmódosított szójamagok árát, a második vetésnél viszont már nem. A 120 hektáron gazdálkodó kisgazda pontosan tudta, hogy egyhektárnyi szójaföldön 26 hektár beültetésére elegendő vetőmagot tud termelni. Négy hektáron tehát előállította a következő évben szükséges vetőmagot, 116-on pedig termelt. Ebből lett a konfliktus. A génmódosított vetőmagok fejlesztése ugyanis a filmkészítéshez, a számítógépes programíráshoz hasonlít. Költséggel jár. A gyártó cég részéről óriási befektetést, évekig tartó kutatást igényel. Később ennek az árát fizetik ki a magokat megvásárló termelők.

Csak hogy a vetőmag nem hollywoodi film. A biológia már csak ilyen. Ne a természet lágy ölén, reprodukálja saját magát. Nagy tehát a kísértés, hogy a drága génmódosított vetőmagokat csak egyszer vegyék meg a szója- vagy éppen kukoricatermelők, utána már sosem.

Az amerikai legfelsőbb bíróságon most zajló ügyben megszólalt szinte mindenki, aki csak egy kicsit is hasonló cipőben jár. A kutatóintézetek és a szellemi tulajdont előállító vállalkozások természetesen a vetőmagcég mellett érvelnek, a monopóliumellenesek pedig a gazda pártját fogják. Hiszen valóban: egy idő után már csak a génmanipulált vetőmagok előállítóinak önmérsékletén múlik, hogy mennyiért is adják azt a magot, amelynek a megvásárlásakor Amerikában a termelő aláírja, hogy nem fogja reprodukálni, hanem jövőre is megveszi a cégtől.

Olyan ez, mint az illegális filmetöltés. Természetesen azonnal felütik fejüket a fél áron, számla nélkül seftel?

illegális termelőket, és a sor végén a magyar hatóságok azon veszik észre magukat, hogy Magyarországon is elvetnek génmódosított amerikai vetőmagot.

Tavaly már 940 hektáron semmisítettek meg ilyen kukoricát Magyarországon.

Kapcsolódó anyagok:

- [Terjed a közösségi mezőgazdálkodás](#)
- [Fejleszthető a bioetanol-előállítás Magyarországon](#)
- [Génmódosítás: kisokos tudatos vásárlóknak](#)
- [Génmódosítással javítanának a marhahús ízén](#)

Frei Tamás - metropol.hu

Ajánló